

Zitting 1982–1983

17 819

Wijziging van de Kieswet met betrekking tot het stemmen per brief

Nr. 13

GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is het voor bepaalde kiezers mogelijk te maken hun stem per brief uit te brengen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Kieswet wordt gewijzigd als volgt:

A

In artikel I 6, eerste lid, onder h, wordt in plaats van «paragraaf 2 en paragraaf 3» gelezen: *paragraaf 1*.

B

Aan artikel I 19 wordt een derde volzin toegevoegd, luidende: *Indien in zijn gemeente het hoofdstembureau is gevestigd, houdt hij daarbij tevens rekening met het aantal kiezers in de kieskring, dat in het bezit is van een briefstembewijs.*

C

In artikel I 32, eerste lid, vervallen de woorden «met potlood».

D

Artikel I 41, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Het gestelde onder e wordt als volgt gelezen:
 - e. het afschrift van of het uittreksel uit het kiezersregister, dan wel de verzoekschriften, bedoeld in artikel J 14, vierde lid;.

2. Onder f wordt in plaats van «de ingeleverde kiezerslegitimatiekaarten en volmachtlegitimatiekaarten.» gelezen: de ingeleverde kiezerslegitimatiekaarten, volmachtlegitimatiekaarten en briefstembewijzen;.

3. Na het gestelde onder f wordt toegevoegd:

- g. de ingevolge artikel J 21 terzijde gelegde retourenveloppen;
- h. de nog niet geopende retourenveloppen.

E

Hoofdstuk J wordt gewijzigd als volgt:

1

De titel van het hoofdstuk wordt gelezen: Het stemmen in een stembureau naar keuze van de kiezer en het stemmen per brief.

2

Het opschrift van paragraaf 1 wordt gelezen: Het stemmen in een stembureau naar keuze van de kiezer.

3

De opschriften boven de artikelen J 6, J 9 en J 10 vervallen.

4

In artikel J 1 wordt in plaats van «op de voet van de bepalingen van dit hoofdstuk» gelezen: overeenkomstig het bepaalde in deze paragraaf.

5

In artikel J 2 wordt in plaats van «bij volmacht te stemmen» gelezen: bij volmacht of per brief te stemmen.

6

Artikel J 3, eerste lid, wordt gewijzigd als volgt:

- a. In plaats van «paragraaf 2» wordt gelezen: artikel J 6.
- b. In plaats van «paragraaf 3» wordt gelezen: artikel J 9.

6a

In artikel J 5 wordt in plaats van «paragraaf 2 of paragraaf 3» gelezen: artikel J 6 of artikel J 9.

7

In artikel J 7, tweede lid, wordt in plaats van «of hem reeds een kiezerslegitimatiekaart is verstrekt» gelezen: , hem is toegestaan per brief te stemmen of hem reeds een kiezerslegitimatiekaart is verstrekt.

8

Na artikel J 10 wordt ingevoegd:

§ 2. Het stemmen per brief

Artikel J 11

Bij de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer wordt aan de kiezer, die op de dag der kandidaatstelling zijn werkelijke woonplaats buiten

Nederland heeft dan wel op de dag der stemming wegens zijn beroep of werkzaamheden of wegens het beroep of de werkzaamheden van een lid van het gezin waarvan hij deel uitmaakt, buiten Nederland zal verblijven, overeenkomstig het bepaalde in deze paragraaf op zijn verzoek toegestaan per brief te stemmen.

Artikel J 12

1. De aan de kiezer ten bewijze van de voldoening aan zijn verzoek te verstrekken verklaring draagt de naam van briefstembewijs.
2. Een aan de kiezer verzonden briefstembewijs kan niet door een nieuw worden vervangen.
3. Aan de kiezer, aan wie een briefstembewijs is verstrekt, wordt geen oproepingskaart toegezonden. Hij mag slechts op de in artikel J 17 aangegeven wijze aan de stemming deelnemen.

Artikel J 13

1. De kiezer, die zijn werkelijke woonplaats buiten Nederland heeft, dient, indien hij per brief wenst te stemmen, daartoe, gelijktijdig met het verzoek tot opneming in het kiezersregister van een gemeente, een schriftelijk verzoek in bij de burgemeester van die gemeente. De overige kiezers dienen een zodanig verzoekschrift uiterlijk op de dag der kandidaatstelling in bij de burgemeester van de gemeente waar zij in het kiezersregister zijn opgenomen. In het verzoekschrift geeft de kiezer een adres op buiten Nederland, waar hij de stukken, bedoeld in artikel J 16, eerste lid, wenst te ontvangen.
2. Voor het verzoekschrift wordt gebruik gemaakt van een formulier, dat kosteloos verkrijgbaar is. De vorm, de inrichting en de wijze van verkrijgbaarstelling van het formulier worden geregeld bij algemene maatregel van bestuur.

Artikel J 14

1. Zo spoedig mogelijk na ontvangst van het verzoek wordt door de burgemeester of de door hem daartoe aangewezen ambtenaar een beslissing genomen.
2. Het verzoek wordt slechts afgewezen, indien gebleken is, dat de verzoeker niet tot de in artikel J 11 bedoelde kiezers behoort.
3. Indien het verzoek niet in verdere behandeling kan worden genomen of moet worden afgewezen, wordt de reden daarvan vermeld op het verzoekschrift, dat daarna onverwijld wordt teruggezonden.
4. Bij inwilliging van het verzoek tekent de burgemeester of de door hem daartoe aangewezen ambtenaar dit op het verzoekschrift aan en zendt hij het verzoekschrift, vergezeld van een briefstembewijs, naar de voorzitter van het hoofdstembureau.

Artikel J 15

Bij de naam van de kiezer, aan wie is toegestaan per brief te stemmen, wordt in het in artikel I 14 bedoelde afschrift van of uittreksel uit het kiezersregister de aantekening «brief» geplaatst.

Artikel J 16

1. Door de voorzitter van het hoofdstembureau worden vervolgens op bij algemene maatregel van bestuur te bepalen wijze zo spoedig mogelijk aan de kiezer gezonden:
 - a. een stembiljet;
 - b. een aan de voorzitter geadresseerde retourenveloppe;
 - c. het briefstembewijs, bevattende een door de kiezer te ondertekenen verklaring, dat hij het stembiljet persoonlijk heeft ingevuld;

- d. een handleiding voor de kiezer.
2. De vorm en de inrichting van de stukken, bedoeld in het eerste lid, onder b, c en d, worden geregeld bij algemene maatregel van bestuur.

Artikel J 17

1. De kiezer stemt door op het hem toegezonden stembiljet rood te maken een wit stipje, geplaatst in het stemvak voor de naam van de kandidaat van zijn keuze.
2. Daarna vouwt hij het stembiljet dicht op zodanige wijze, dat de namen van de kandidaten niet zichtbaar zijn.
3. Hij ondertekent een op het briefstembewijs gestelde verklaring, dat hij het stembiljet persoonlijk heeft ingevuld.
4. Vervolgens doet hij het stembiljet en het briefstembewijs in de bijbehorende retourenveloppe en zendt deze gesloten naar de voorzitter van het hoofdstembureau.
5. De retourenveloppe dient voldoende te zijn gefrankeerd.

Artikel J 18

1. De stukken, bedoeld in artikel J 17, vierde lid, dienen uiterlijk op de dag der stemming om vijftien uur in het bezit te zijn van de voorzitter van het hoofdstembureau.
2. De voorzitter van het hoofdstembureau draagt er zorg voor, dat de tijdig binnengekomen retourenveloppen, die voldoende zijn gefrankeerd op de dag der stemming voor negentien uur ongeopend overhandigd worden aan de voorzitters van de stembureaus, bedoeld in artikel J 19.
3. Op de retourenveloppen die te laat zijn binnengekomen, worden door de voorzitter van het hoofdstembureau de dag en, indien dit de dag der stemming is, tevens het uur van binnenkomst aangetekend. Deze retourenveloppen en de retourenveloppen die niet voldoende zijn gefrankeerd, worden door de voorzitter van het hoofdstembureau ongeopend in een of meer te verzegelen pakken gesloten. Ook de niet in een retourenveloppe gesloten stembiljetten en briefstembewijzen worden door de voorzitter van het hoofdstembureau in een of meer te verzegelen pakken gesloten. Op deze pakken worden vermeld de aanduiding van de kieskring en het aantal retourenveloppen onderscheidenlijk stembiljetten en briefstembewijzen, dat het pak bevat.
4. De wijze van verzegeling wordt geregeld bij algemene maatregel van bestuur.

Artikel J 19

1. In de gemeenten waar de hoofdstembureaus zijn gevestigd, wijzen burgemeester en wethouders een of, zo nodig, meer stembureaus aan welke uitsluitend bestemd zijn voor per brief uit te brengen stemmen. Ten aanzien van deze stembureaus is het bepaalde in de artikelen I 11, eerste en tweede lid, en I 17, eerste lid, niet van toepassing.
2. Voor de zitting van deze stembureaus kunnen burgemeester en wethouders een later aanvangstijdstip bepalen dan het in artikel I 5, eerste lid, genoemde.
3. In plaats van het in artikel I 14 bedoelde afschrift of uittreksel liggen op de tafel van deze stembureaus de verzoekschriften, bedoeld in artikel J 14, vierde lid.

Artikel J 20

1. De voorzitter van het stembureau opent de retourenveloppe en neemt het briefstembewijs en het stembiljet eruit. Hij controleert of de verklaring, dat de kiezer het stembiljet persoonlijk heeft ingevuld, is ondertekend en of de daaronder geplaatste handtekening overeenstemt met de handtekening onder het verzoekschrift, bedoeld in artikel J 14, vierde lid. Vervolgens overhandigt hij het briefstembewijs aan het tweede lid van het stembureau.

2. Het tweede lid van het stembureau houdt, door op het briefstembewijs zijn paraaf te stellen, aantekening dat de kiezer van zijn kiesrecht gebruik heeft gemaakt.

3. De voorzitter overhandigt vervolgens het stembiljet, zonder het in te zien, dichtgevouwen aan het derde lid van het stembureau.

4. Het derde lid van het stembureau overtuigt zich dat het stembiljet de handtekening van de voorzitter van het hoofdstembureau draagt en deponeert dit, zonder het in te zien, dichtgevouwen in de stembus.

Artikel J 21

1. Indien de retourenveloppe niet zowel een geldig briefstembewijs als een stembiljet inhoudt dan wel de op het briefstembewijs gestelde verklaring van de kiezer, dat hij het stembiljet persoonlijk heeft ingevuld, niet door deze is ondertekend, voegt de voorzitter de aangetroffen bescheiden, zonder het stembiljet in te zien, wederom in de retourenveloppe en legt hij deze, na haar op bij algemene maatregel van bestuur te bepalen wijze te hebben verzegeld, terzijde.

2. Indien in een retourenveloppe twee of meer stembiljetten zijn gevoegd, voegt de voorzitter alle stembiljetten en briefstembewijzen, zonder de stembiljetten in te zien, wederom in de retourenveloppe en legt hij deze, na haar op bij algemene maatregel van bestuur te bepalen wijze te hebben verzegeld, terzijde.

Artikel J 22

Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het stemmen per brief.

F

In artikel K 2, tweede lid, wordt in plaats van «in een stembureau van zijn keuze te stemmen» gelezen: in een stembureau van zijn keuze of per brief te stemmen.

G

Artikel L 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Na het tweede lid wordt een nieuw derde lid ingevoegd, luidende:
3. Indien het betreft een stembureau als bedoeld in artikel J 19, eerste lid, stelt het stembureau onverwijld vast:
 - a. het aantal door het stembureau ontvangen retourenveloppen;
 - b. het aantal in de stembus gestoken stembiljetten;
 - c. het aantal ingevolge artikel J 21 terzijde gelegde retourenveloppen.
2. Het oude derde lid wordt genummerd: 4. Daarin worden de woorden «in het eerste dan wel in het tweede lid» vervangen door: in het eerste, tweede of derde lid.

H

Aan artikel L 2 wordt een vierde lid toegevoegd, luidende:

4. Indien het betreft een stembureau als bedoeld in artikel J 19, eerste lid, worden, nadat aan artikel L 1, derde lid, toepassing is gegeven, de ingeleverde briefstembewijzen in een te verzegelen pak gesloten, tezamen met een gewaarmerkte verklaring van het stembureau betreffende het aantal gestelde parafen. Vervolgens worden op overeenkomstige wijze ingepakt de retourenveloppen, bedoeld in artikel J 21.

I

In artikel L 7, tweede lid, komen de woorden «waarop de kiezer zijn stem heeft uitgebracht anders dan met rood potlood;» te vervallen.

J

In artikel L 13, tweede lid, wordt vóór de woorden «op uitnodiging van» ingevoegd:, bedoeld in artikel L 12, alsmede die, bedoeld in artikel J 18, derde lid,.

K

Artikel U 8, eerste lid, wordt gelezen als volgt:

1. Aan de in het vorige artikel bedoelde stemming zijn bevoegd deel te nemen de kiezers, wier namen voorkomen in de afschriften van of uittreksels uit het kiezersregister, met uitzondering van die bij wier naam de aantekening «k. leg. k.» of «vervallen» is geplaatst, alsmede de kiezers, wier namen voorkomen op de ingeleverde kiezerslegitimatiekaarten en volmachtlegitimatiekaarten, voor zover de genoemde bescheiden gebezigd zijn bij de ongeldig verklaarde stemming.

L

In de artikelen X 1, X 2 en X 3 wordt in plaats van «of volmachtlegitimatiekaarten» gelezen: , volmachtlegitimatiekaarten of briefstembewijzen.

ARTIKEL II

Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Binnenlandse Zaken,